

Rolul decisiv al metrologiei în asigurarea calității și conformității produselor

Elena Hanganu
Șef Direcție metrologie
a Serviciului Standardizare și
Metrologie al Republicii Moldova

Măsurările fac parte din viața noastră economică zi de zi.

Metrologia este știința măsurărilor și include toate aspectele legale, practice și teoretice ale măsurărilor oricare ar fi incertitudinea măsurării și domeniul ei de aplicare.

O dată cu dezvoltarea comerțului internațional rolul metrologiei a devenit o problemă majoră. La sfârșitul secolului al 18-lea, un grup de oameni de știință francezi, au inițiat o abordare mai științifică și sistematică ce a condus la elaborarea sistemului metric de unități, predecesorul actualului Sistem Internațional de Unități SI. Sistemul metric de unități a fost menit pentru toate tipurile și toate popoarele lumii. În anul 1875, guvernele unui număr de 17 state au semnat un tratat diplomatic internațional, cunoscut sub denumirea de „Convenția Metrului”, și au creat la Sevres, în Franța, Biroul Internațional de Măsuri și Greutăți (BIMG).

În prezent, fiecare țară are o lege a metrologiei și o instituție națională de metrologie. În Republica Moldova activitatea în domeniul metrologiei este desfășurată în conformitate cu „Legea Metrologiei, nr. 647-XIII” din 17 noiembrie 1995, promulgată prin decretul Președintelui Republica Moldova la 12 februarie 1996. „Legea Metrologiei” stabilește bazele metrologiei legale și este îndreptată spre asigurarea uniformității și exactității măsurărilor în țară și protejarea persoanelor fizice și juridice împotriva efectelor negative ale măsurărilor incorecte sau false.

Aplicarea metrologiei **asigură calitatea proceselor de producție și bunurilor fabricate**. Metrologia are un **rol cheie în implementarea progresului științific și tehnologic**, în elaborarea și producerea eficientă a produselor ce corespund necesităților peții.

Metrologia este o **parte esențială a infrastructurii în dezvoltarea economiei inclusiv pentru asigurarea calității produselor**. Mai mult ca atât, metrologia devine o componentă importantă a funcționării societății, parte a structurii unei națiuni și deasemenea parte a unei rețele economice globale de dezvoltare rapidă. Este necesar de menționat că dezvoltarea relațiilor internaționale în comerț, producerea mărfurilor autohtone și exportul lor pe piața internațională, comercializarea pe piața internă depind în mare măsură de exactitatea, uniformitatea, corectitudinea și credibilitatea măsurărilor. Astfel una din principalele condiții de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană este ridicarea competitivității produselor autohtone, asigurarea inofensivității și fiabilității lor, existența unui sistem național de etaloane de performanță, îndeplinirea cerințelor Biroului Internațional de Măsuri și Greutăți (BIMG) cu prezentarea capabilităților de măsurare ale republicii,

existența unei baze normative naționale în domeniul metrologiei armonizată cu documentele normative internaționale corespunzătoare și implementarea Directivei Europene „Noua abordare”.

Pentru a reuși ca o piață internă cum este cea a Uniunii Europene să funcționeze real trebuie înlăturate toate barierele posibile din calea comerțului, inclusiv a barierelor tehnice cauzate de îndoielile asupra sau de nerecunoaștere a trasabilității, competenței și infrastructurii metrologice naționale.

În prezent cerințele comerțului, industriei, autorităților și ale societății acoperă arii cu mult mai extinse și necesită soluții mai generale. Acordurile comerciale sunt semnate sub regulile Organizația Mondială a Comerțului (OMC), care cere excluderea barierilor tehnice în calea comerțului. Acordurile comerciale de tipul celor semnate între Uniunea Europeană (UE) și alte țări, fac referire la acorduri și, direct sau indirect, la acorduri metrologice. Importanța acordurilor metrologice a fost, în prezent, recunoscută în acordurile comerciale în UE.

Elementele instituționale necesare ale sistemului de metrologie legală cuprinde cadrul legislativ, etaloane fizice ale unităților fizice de măsură și o structură organizatorică cu experți în domeniu pentru a le opera.

Domeniile de aplicare a metrologiei legale în orice stat depind de categoriile de utilizatori pe care Guvernul consideră necesar de a le proteja, deci metrologia legală apare atunci când este vorba de activitatea economică națională și mondială, comerț liber, calitate și competitivitate a produselor, protecția consumatorilor, siguranță, sănătate, mediu, etc.

Altfel fie spus **metrologia oferă bazele relațiilor comerciale echitabile atât într-o economie națională cât și în relațiile economice internaționale.**

Măsurările exacte, aplicate corect, oferă securitate în comerțul liber. De comerțul liber necesită și businessul mic, local, care prospera atunci când este stabilitate și încredere care permit de a face investiții în producție și de a aduce bunuri calitative și competitive pe piață. Concurența loială bazată pe controlul metrologic legal este importantă pentru acest sector. Metrologia legală aplicată în cadrul comerțului nu este doar o necesitate economică dar deasemenea are rolul de a proteja și a sprijini structura socială a unei națiuni. Aș afirma că **măsurările exacte** sînt într-un fel **un contact mai direct între producător și consumator** chiar dacă ei nu se întîlnesc unul cu altul la direct. Deoarece numai **măsurările corecte și exacte pot oferi consumatorului produse de calitate și conforme.**

Dacă acest principiu ar fi aplicat universal atunci el poate aduce mai multă putere la o țară.